

organer og af regler for valg til disse må der tages hensyn til de kollegiale organers antal, den beskædede størrelse, hver enkelt gruppes repræsentation udgør, og den meget store faglige spredning på især lærer- og studentersiden.

Som eksempel kan det anføres, at Københavns Universitet, som er den største enkelte institution, der er omfattet af loven, ifølge universitetets årbog for 1970-71 havde ét konsistorium, 4 fakultetsråd, 3 fagråd, ca. 135 institutter, 55-60 studienævne samt 5 sektionsråd, eller i alt godt 200 kollegiale organer. Hertil kommer det meget store antal udvalg under de nævnte råd og nævne, hvoraf nogle har besluttende myndighed. Det må dog bemærkes, at mange institutter kun består af én eller to lærere og en hel- eller halvdagsassistent.

På Københavns Universitet er der ca. 26.000 studerende, ca. 2.600 heltids- eller deltidsansatte lærere og ca. 1.200 tekniske og administrative medarbejdere.

En anden læreanstalt, som foreslås omfattet af loven, er Danmarks farmaceutiske Højskole, der har ét konsistorium, ét studienævn og 10-12 institutter.

På Danmarks farmaceutiske Højskole er der ca. 600 studerende, ca. 75 lærere og ca. 75 tekniske og administrative medarbejdere.

De regler for valg af medlemmer til de styrende organer, der skal finde anvendelse, må være så rummelige, at de tager hensyn til forholdene såvel på den store som på den lille institution, og til såvel konsistorium som til studienævn.

Som anført er antallet af kollegiale organer meget stort. Inden for visse områder har det vist sig at være vanskeligt at skaffe kandidater til organerne. Begge disse forhold taler for at gøre organerne relativt små, og i samme retning går hensynet til at få beslutningsdygtige organer. Dette medfører ifølge regeringens forslag, at antallet af repræsentanter fra hver af de tre repræsenterede grupper bliver højst 16, 8 og 8, for henholdsvis de videnskabelige medarbejdere og lærere, de tekniske og administrative medarbejdere og de studerende. Når yderligere henses til ønskeligheden af en faglig spredning, når man frem til, at der vælges én af to repræsentanter inden for de fleste repræsentationsområder (et repræsentationsområde er det mindste område, inden for hvilket valgret og valgbarhed haves, f.eks. efter at et område er opdelt efter faglige kriterier). Disse hensyn peger henimod et valgssystem, hvor der til de mange mindre organer anvendes flertalsvalgeregler.

De foreslåede valgeregler indebærer dog mulighed for forholdstalsvalg, hvor et mindretal af en

vis styrke kræver det. Dette medfører ikke, at der skal anvendes forholdstalsvalg andre steder end inden for vedkommende område.

Regeringen foreslår, at det er repræsentanterne for valggrupperne i konsistorium og de enkelte råd, der for deres område afgør, hvordan valg skal foretages, og om opdeling i repræsentationsområder efter faglige og/eller andre kriterier skal finde sted. Disse repræsentanter må formodes at kende strømningerne inden for området nærmest og bedst kunne overskue virkningerne af de forskellige valgmetoder.

For at bistå institutionerne i afgørelsen af, hvilke valgeregler der bør bringes i anvendelse i en given situation, agter undervisningsministeriet at udfærdige et katalog over de valgeregler, der vil kunne benyttes. Ud over almindelige regler om valgret og valgbarhed, frister for kandidatanmeldelser etc., skal kataloget indeholde fremgangsmåder m.v., der kan anvendes ved flertalsvalg (majoritetsvalg), forskellige forholdstalsvalgmetoder samt mulige kombinationer.

Det er – i hvert fald efter en vis overgangsperiode – sandsynligt, at valg kun finder sted til visse organer, hvor der er mange valgberettigede med en nogenlunde homogen sammensætning, f.eks. til konsistorium og nogle af de store fag. Til mange af de øvrige organer vil valg ikke være nødvendig, fordi der bliver fredsvalg, idet kun det nødvendige antal kandidater stiller op. I visse tilfælde vil det måske være vanskeligt at skaffe repræsentanter for de tekniske og administrative medarbejdere og for de studerende til et organ.

Det forhold, at de studerende eventuelt ikke eller ikke fuldt ud er repræsenteret i et kollegialt organ, medfører imidlertid ikke, at organet er ude af stand til at træffe gyldige beslutninger, når blot de øvrige bestemmelser om virkemåde etc. er opfyldt. Loven er, som den tidligere universitetsstyrelseslov, på dette punkt at betragte som et tilbud om medindflydelse til de studerende. Tilsvarende synspunkter kan anlægges for så vidt angår deltidsansatte lærere, men på dette område kan man lade uudnyttede mandater overgå til de heltidsbeskæftigede, for hvem deltagelse i de kollegiale organer må anses for en tjenestepligt.

Ankekommissionen.

En anden nydannelse er ankekommissioner for eksamensklager, dels over eksaminationen, dels over karaktergivningen. Årsagen hertil er det ovenfor omtalte forhold, at det overhovedet har været uklart, i hvilket omfang der kan klages, og til hvem. En lang række klager er i tidens løb indgået